TRANSILVANIA.

ANALELE

ASOCIAȚIUNII PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI CULTURA POPORULUI ROMÂN

Redactor: OCT. C. TĂSLĂUANU.

Anul al XXXVIII-lea

1907.

Editura Asociațiunii.

SIBIIU, 1907.

TIPARUL TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE.

TRANSILVANIA.

ANALELE
ASOCIAȚIUNII PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI CULTURA POPORULUI ROMÂN.

Nr. I. Ianuarie—Martie. 1907.

Nr. 1159—1906.

PROCES VERBAL.

Ședința secțiunii istorice, ținută Sâmbătă, în 29 Septemvrie 1906, la orele 4 p. m.

Prezenți: *Iosif Sterca Șuluțu,* prezidentul Asociațiunii, *N. Togan,* bibliotecarul Asociațiunii, *T. V. Păcățianu,* publicist, *Silvestru Moldovan,* publicist, *Victor Păcală,* profesor și *Dr. I. Lupaș,* profesor.

Absent: *Vasile Goldiș,* secretar consistorial în Arad și deputat dietal.

1. Secțiunea se constitue, după cum urmează:
Prezident: dl Iosif Sterca Șuluțu.
Viceprezident: dl Vasile Goldiș.
Referent: dl Dr. Ioan Lupaș.

2. Dl prezident, luând cuvântul, arată [illegible]ntre toate secțiunile Asociațiunii cea istorică, chiar dintru început, [illegible]căutită în modul cel mai neducător la izbândă. Cei dintâi membri ai [illegible]ecțiuni, dnii Vincențiu Babeș, I. cav. de Pușcariu etc., fie din cauza [illegible]bătrânețe, fie din pricina depărtării locului, unde domiciliază, nici [illegible]au participat la ședințele secțiunii, cari și acestea nu s'au putut ține, decât rar de tot. Așa se explică, cum secțiunea în lucrările sale de până acum n'a putut să arete nici un rezultat ori să ducă la îndeplinire vre-unul din planurile sale. Dl prezident termină exprimându-și nădejdea, că acum, fiind toți membri secțiunii domiciliați în Sibiiu, vor puteà să-și ia răgaz pentru a se întâlnì cât mai des și a pornì, cu toții împreună, o lucrare mai intensivă, care să producă roade mai îmbelșugate.

Cuvintele dlui prezident află un viu răsunet în gândul membrilor prezenți, — cari împărtășesc cu toții speranța exprimată prin aceste cuvinte.

3. Referentul propune, ca membri secțiunii să se îngrijească de editarea unei biblioteci istorice în cadrul «Bibliotecii poporale a Asociațiunii».

Spre scopul acesta, fiecare membru să-și aleagă înainte de toate din istoria națională un period, pe care îl cunoaște mai amănunțit, și să-l

Muzeul Limbii Române Cluj Biblioteca Universitară ROMÂNIA

prelucre «pe înţelesul tuturora», ca să poată apăreà cât mai curând proiectata istorie poporală a Românilor.

Referentul arată că s'a apucat însuş să pregătească o broşură de felul acesta, tratând «Despre începutul neamului românesc» — şi ceteşte câteva pasage din această lucrare, rugând pe onoraţii membri să-şi deie părerea asupra felului, cum e scrisă această lucrare şi dacă ea ar puteà fi înţeleasă de oricine.

Toţi membri ascultă cu interes pasagele cetite, pe cari le găsesc corespunzătoare. Apoi învită pe dl referent să ia singur asupra sa pregătirea acelei istorii poporale, de care a fost vorba şi în şedinţa plenară a secţiunilor şi pentru care s'a pus în vedere şi un premiu de 1000 cor.

Deci propunerea referentului, de a se împărţi materialul întregei lucrări între toţi membri secţiunii, nu se primeşte, ci elaborarea acesteia se lasă în sarcina referentului.

Sibiiu, la 29 Septemvrie 1906.

Şuluţu m. p.,
prezident.

Dr. I. Lupaş m. p.,
referent.

Nr. 34—1907.

PROCES VERBAL

din 3 Ianuarie 1907. Şedinţa I a comitetului central al Asociaţiunii.

Prezident: *Iotif Sterca Şuluţu.* Notar: *Octavian Goga.* — Membri prezenţi: *Dr. I. Beu, Dr. V. Bologa, Ars. Bunea, Parteniu Cosma, Nic. Ivan, Dr. L. Lemény, I. Muntean, I. Papiu, I. Pamfilie, Dr. Il. Puşcariu, Dr. Oct. Russu, R. Simu, Nic. Togan* şi *I. Vătăşan.*

1. Cu verificarea procesului verbal se încredinţează domnii Dr. V. Bologa, Dr. Oct. Russu şi N. Togan.

2. (1275—1906). Se aduce la cunoştinţa comitetului central moartea membrului pe vieaţă al Asociaţiunii *Marcu Cetăţian,* fost sub-jude, proprietar în Reghin.

Comitetul central ia act cu părere de rău, exprimându-şi condolenţele prin ridicare.

3. (18—1907). Delegatul comitetului central, Iosif Sterca Şuluţu, raportează, că în cursul lunilor trecute a vizitat internatul şcoalei civile de fete — împreună cu toate clasele — asistând la prelegeri şi că a constatat progres şi ordine exemplară întru toate.

Comitetul ia act cu plăcere de raportul delegatului său.

4. (1361 - 1906). Secretarul I raportează, că la concursul pentru împărţirea celor 6 stipendii din «fundaţiunea I. Petran», expirat la 1 Ianuarie 1907 n., au intrat petiţiile următorilor studenţi universitari:

Studenţi în anul I:

1. *Aurel Blaga,* student în drept, gr.-cat., din Ghiriş, comit. Cojocna, fiu de preot văduv, tată a 8 copii, progres bun.
2. *Ilarie Cojocariu,* student în drept, gr.-cat., din Tecuşul-săsesc, fiu de preot sărac, progres bun.
3. *Tit Liviu Crişan,* student în drept, gr.-cat.. din Şinca-veche, fiu de învăţător sărac, progres bun.

4. *Silviu Ciuciu,* stud. în drept, gr.-or., din Baia-de-Criş, fiu de executor reg., progres bun.

5. *Iulian Domşa Andrei,* student în drept, gr.-or., din Racoş (Sălagiu), fiu de preot, progres bun.

6. *Ioan Giurca,* stud. în medicină, gr.-or., din Colun, comit. Făgăraş, fiu de învăţător, progres bun.

Studenţi în anul al II-lea:

1. *Nicolae Boeriu,* stud. în drept, gr.-or., din Grid, comit. Făgăraş, fiu de econom sărac, văduv, tată a 5 copii, examen fundamental bun.

2. *Ioan Iuga,* student în drept, gr.-cat., din Czigány, comit. Sălagiu, fiu de preot sărac, examen fundamental suficient.

3. *Victor Muntean,* student în drept, gr.-or., orfan, din Sibiiu, se susţine ca copist în cancelarie de advocat — isprăvind semestrul al II-lea acum — nu are încă examen fundamental.

4. *Petru Muscă,* student în medicină, gr.-cat., din Varviz, comitatul Ciuc, fiu de econom, familie 11 membri, progres bun.

5. *Virgil Russu,* student în drept, gr.-cat., din Şăulia, comit. Turda, fiu de preot sărac, examenul fundamental *eminent.*

Studenţi în anul al III-lea:

1. *Ioan Ioanoviciu,* sud. în drept, gr.-or., fiu de preot, progresul nu se poate constată din atestatul de frecventare.

2. *Victor Motogna,* student în litere, gr.-cat., din Emberfő, comit. Solnoc, fiu de econom, progres bun.

3. *Simion Nemeş,* stud. în drept, gr.-cat., din Cojocna, fiu de econom, progres bun.

4. *Ciprian Russu,* student în litere, gr.-cat., din Hosszúmező, comit. Solnoc, fiu de econom sărac, progres bun.

5. *Faust Selăgian,* stud. în drept, gr.-cat., din Vezend, comit. Sătmar, orfan de amândoi părinţii, lipsit de orice avere, progresul bun.

Studenţi în anul al IV-lea:

1. *Vasilie Fulicea,* stud. în drept, absolvent al facultăţii din Cluj, gr.-cat., din Mărgineni, comit. Făgăraş, fiu de econom sărac, progres bun.

2. *Aurel Goşa,* stud. în drept, din *Lupşa,* gr.-or., fiu de notar, orfan, progres bun.

3. *Onisifor Sora,* stud. în drept, gr.-or., din Sălişte, fiu de măcelar, sărac, progres bun.

Studenţi în anul al V-lea:

1. *Traian Petraşcu,* student în medicină, gr.-or., din Lancrăm, fiu de econom, sărac, progres bun.

Comitetul central, având în vedere progresul în studii, împrejurările materiale şi înaintarea în anii de studiu, împarte aceste stipendii următorilor: 1. Traian Petraşcu, stud. în medicină. 2. Aurel Goşa, stud. în drept. 3. Onisifor Sora, stud. în drept. 4. Faust Selăgian, stud. în drept. 5. Virgil Russu, stud. în drept. 6. Tit Liviu Crişan, stud. în drept.

5. (1362—1906). Secretarul I raportează că la concursul publicat pentru împărţirea stipendiului de 200 cor. din «fundaţiunea Georgiu Boieriu din Vad» expirat la 1 Ianuarie 1907, au întrat petiţiile următorilor elevi:

1. *Toma Cocişiu,* elev în cursul IV al institutului pedagogic din Blaj, din Vad, comit. Făgăraş, nepot al fondatorului, progres bun, părinţii săraci în America.

2. *Marin I. Ciugudean,* elev cl. III la gimnaziul din Năsăud, din Vingard, sărac, tatăl în America, progres foarte bun.

3. *Liviu Radu,* elev cl. III la gimnaziul din Blaj, din M.-Uioara, fiul răposatului protopop Dr. Seb. Radu, progres foarte bun.

4. *Aurel Pop,* din Sasfeneş, elev cl. III la gimnaziul de stat din Sibiiu, fiu de preot, orfan de tată, gr.-cat., progres eminent.

5. *I. Cotruş,* elev cl. IV Blaj şi-a retras petiţia.

Având în considerare literile fundaţionale, cari dispun preferirea celor înrudiţi cu fundatorul, stipendiul se dă elevului Toma Cocişiu.

6. (1363—1906). La concursul publicat pentru premiul de 300 cor. *A. Murăşianu* au trimis cărţi următorii:

1. *I. Agârbiceanu,* preot, Buciumşasa, «Dela ţară», novele.
2. *Zaharia Bârsan,* actor, Bucureşti, «Ramuri», schiţe şi novele.
3. *Gavriil Bodnariu,* învăţător din Cusiiş, «Hârburi părăsite», legende.
4. *Dr. Al. Bogdan,* profesor, Braşov, «*Cântece de copii şi jocuri*».
5. *Romul Bortoş,* învăţător din Moldova-nouă, «Glume».
6. *Tit Bud,* vicar în Siget, «Analele Asociaţiunii din Maramureş din 1860—1905».
7. *Iuliu Grofşorean,* învăţ., Galşa, «Dialoage» şi «Scrieri din popor».
8. *Silvestru Moldovan,* publicist, Sibiiu, broşurile: «Nichita Balica», «Ulisse» şi «Edip».
9. *Alexiu Viciu,* profesor, Blaj, «Glosar».

Cărţile intrate se vor trimite spre cenzurare secţiei literare.

7. (1310—1906). Direcţiunea desp. Braşov înaintează *procesul verbal* al şedinţei comitetului cercual din 2/15 Noemvrie 1906, în care se dă seamă despre decursul serbărilor făcute din prilejul adunării generale. Se constată că venitul curat, rămas pentru acoperirea lipsurilor din despărţământ, e de 163 cor. 11 bani. Se decide distribuirea celor trei premii acordate din venitul petrecerii poporale orhestrelor ţărăneşti din Râşnov, Feldioara şi Tohanul-vechiu. Comitetul decide împărţirea celor 1000 broşuri — trimise de comitetul central pe seama acestui despărţământ — prin mijlocirea agenturilor comunale între aceia cari au luat parte la petrecerea poporală.

Se ia act.

8. (7—1907). Dl profesor Aurel Ciortea din Braşov cere autorizarea comitetului să comande pe seama despărţămintelor Asociaţiunii diapozitive pentru 2—3 prelegeri nouă din suma votată de comitetul central spre acest scop.

Comitetul autorizează pe dl A. Ciortea a comandà diapozitive în preţ de K 150—200.

9. (1327—1906). Biroul de electricitate prezintă un preliminar de K 145·02 pentru instalaţiunea electrică din Muzeu.

Preliminarul se primeşte.

10. (1249—1906). Direcţiunea desp. *Cluj* cere să i se cumpere mai multe exemplare din «Călindarul dela Cluj», apărut în bibliöteca despărţământului.

Asociaţiunea trebuind să-şi restrângă mijloacele materiale şi cumpărând în repetite rânduri exemplare din editura despărţământului Cluj, de astădată nu poate satisface cererea.

11. (1173—1906). Dl Constantin Popp cere să i se cumpere exemplare din cartea dsale «Băncile române din Transilvania şi Ungaria», apărută în «Biblioteca băncilor române», Nr. 2. Preţul unui exemplar 50 bani.

Fiind cartea potrivită ca mijloc de orientare asupra băncilor noastre româneşti, se decide cumpărarea alor 50 de exemplare din această carte.

12. (1311—1906). *Ioan Budoiu*, preot în Câmpuri-Surduc, cere dela Asociaţiune cărţi pentru biblioteca înfiinţată în această comună.

Se decide a i se da cărţi din biblioteca Asociaţiunii cu condiţiunea de-a întemeiă în sat o agentură.

13. (22—1907). Prezidiul raportează că servitorul *Ioan Rociu* s'a îmbolnăvit şi cere să fie absolvat dela manipularea caloriferului, până la însănătoşare.

La propunerea prezidiului comitetul decide ca până la însănătoşarea servitorului să fie angajat focarul dela băile cassei de păstrare, Iosef Trieb, cu sâmbrie de 40 cor. pe lună.

14. (1360—1906). Custodele Muzeului raportează că Ioan Colţea din Şoana doreşte să vindă, pentru suma de K 80, Muzeului modelul de moară cu care a participat la expoziţia din Bucureşti. Raportează că mobiliarul pentru casa ţărănească a suferit stricăciuni prin transport şi trebue reparat, — iar pentru biroul custodelui cere mobiliar complet.

Comitetul cere custodelui un raport în scris asupra importanţei modelului de moară, decide repararea mobiliarului casei ţărăneşti şi completarea celui pentru biroul custodelui.

15. (1322—1906). Prezidiul raportează că în 27 Decemvrie 1906 a ţinut socoteală definitivă cu economul «cassei de păstrare», dl Zikelius, a cărei rezultat e următorul:

1. Depărtarea valului şi a zidului, apoi repararea drumului şi a trotoarului cu nisip a costat, după cum arată documentele examinate şi aprobate la timpul său, K 10.300·—.

2. Lucrările reuniunii de înfrumseţare au costat K 1648·90.

3. Jumătatea acestei sume face K 5974·45. Asociaţiunea a plătit K 6000·—, deci rămâne o diferenţă de K 25·55, care sumă a fost replătită Asociaţiunii de către «Cassa de păstrare». Totodată a replătit «Cassa de păstrare» şi restul de K 648·48 reuniunii de înfrumseţare.

Comitetul central ia la cunoştinţă cu aprobare această socoteală şi declară afacerea de încheiată. Diferenţa de K 25·55 are să se socotească la intratele în fondul Muzeului.

16. (12—1907). Se prezintă lista membrilor noi ai *Asociaţiunii.*

Se ia act şi se declară membri ordinari: 1. Ioan I. Scorobeţiu, econom, 2. Mateiu Tarcea, proprietar, 3. Damaschin Poparad, notar cercual, 4. Pavel Monea, paroh, toţi din Streza-Cârţişoara, 5. Comuna Streza-Cârţişoara, 6. Comuna Oprea-Cârţişoara, 7. Chiril Bârsan, învăţător, Corb, (desp. Făgăraş), iar dl Mihail Popovici, Braşov, achitând taxa de membru fundator, se declară de membru fundator şi se decide a i se liberă diploma şi biletul de legitimare.

D. u. s.

Iosif Sterca Şuluţu, prezident. *Octavian Goga*, secretar. — Verificat. — Sibiiu, 9 Ianuarie n. 1907. *Nic. Togan* m. p. *Dr. O. Russu* m. p. *Dr. V. Bologa* m. p.

PROCES VERBAL

din 7 Februarie 1907. Şedinţa a II-a a comitetului central al Asociaţiunii.

Prezident: *Iosif Sterca Şuluţu.* Notar: *Octavian C. Tăslăuanu.* — Membri prezenţi: *Dr. I. Beu, Dr. V. Bologa, Ars. Bunea, Parteniu Cosma, Dr. Il. Puşcariu, Dr. E. Roşca, Romul Simu* şi *Nic. Togan.*

17. Cu verificarea procesului verbal al şedinţei de astăzi se încredinţează dnii: Dr. Ilarion Puşcariu, Dr. E. Roşca şi Dr. V. Bologa.

18. (164—1907). Secretarul administrativ raportează că *Vincenţiu Babeş,* membru pe vieaţă al Asociaţiunii, a încetat din vieaţă în Budapesta, la 3 Februarie 1907.

Comitetul central îşi exprimă condolenţele pentru pierderea distinsului membru, prin ridicare.

19. (166—1907). Domnii *Alexandru Mocsonyi* şi *Em. Ungureanu* confirmă primirea diplomelor de membri onorari ai Asociaţiunii.

Se ia act.

20. (1192—1906). Comitetul fundaţional al «*Fundaţiunii Ioan Nichita*» înaintează procesul verbal al şedinţei, ţinută la 18 Octomvrie st. n. 1906, în care s'au luat dispoziţiuni pentru împărţirea ajutoarelor pro 1907, iar cassierul raportează că în preţul intravilanului vândut dlui Dr. C. Meseşianu fundaţiunea a încassat suma de K 16,747·20 bani.

Se ia act şi se aprobă următoarea distribuire a ajutoarelor prevăzute în budgetul fundaţiunii pro 1907:

1.	pentru biserica		din Hidig		K 150·—
2.	„	„	„ Mălădia		„ 150·—
3.	„	„	„ Sighet		„ 38·—
				Total . .	K 338·—
4.	„	şcoala	din Bicaz		K 100·—
5.	„	„	„ Inău		„ 100·—
6.	„	„	„ Dobrin		„ 100·—
7.	„	„	„ Şoimuş		„ 100·—
8.	„	„	„ Horvat		„ 100·—
				Total . .	K 500·—
				Suma totală . .	K 838·—

Restul de K 176 se va întrebuinţă pentru cumpărarea de cărţi.

21. (66—1907). «Silvania», institut de credit şi economii, înaintează extrasul contului-curent al *fundaţiunii Dr. Ioan Nichita,* care cu finea anului 1906 arată un sald de K 13,518·07 ca bon.

Se ia act.

22. (134—1907). Iosif Pintye, nepot al fericitului fundator Ioan Petran, cere, pe baza actului de paupertate, un stipendiu pe seama fiului său Andreiu, elev în cl. II primară din comuna Vinga, — sau, dacă feciorii lui nu pot fi împărtăşiţi de stipendiu, cere un ajutor anual din procentele fundaţiunii pe tot timpul cât băieţii lui vor fi la studiu.

Cererea d-lui Pintye nu poate fi împlinită.

23. (1353—1906). Secretarul administrativ raportează că în cursul anului 1906 s'au dat ajutoare pentru ţinerea prelegerilor poporale în următoarele 12 despărţăminte: Abrud-Câmpeni, Agnita, Bistriţa, Blaj, Brad, Braşov, Caransebeş, Cluj, Dobra, Orăştie, Şimleu, Oraviţa.

La sfârşitul anului 1906, biroul a adresat direcţiunilor o nouă circulară (Nr. 1353—1906), în care li se dădeau îndrumări amănunţite în ce priveşte aranjarea prelegerilor poporale.

La circulară au răspuns abia opt despărţăminte, trimiţând programul special al prelegerilor şi cerând ajutorul de K 100, şi anume: 1. Despărţământul *Brad,* 2. Desp. *Braşov,* 3. Desp. *Miercurea,* 4. Desp. *Orăştie,* 5. Desp. *Oraviţa,* 6. Desp. *Sebeş,* 7. Desp. *Şimleu,* 8. Desp. *Turda,* 9. Desp. *Zărneşti* (acesta renunţă la ajutorul de K 100).

Comitetul central ia act şi dă ajutoare de câte K 100 următoarelor despărţăminte: Brad, Braşov, Miercurea, Orăştie, Sebeş, Şimleu, Turda, iar despărţământului Oraviţa K 20 pentru a complectà cele 80 K, rămase din suma acordată la sfârşitul anului trecut. Încredinţează biroul a stărui din nou pe lângă direcţiunile despărţămintelor ca să aranjeze prelegeri poporale mai ales în despărţămintele unde nu se desfăşură nici o activitate.

24. (142—1907). Dl Dr. Basiliu Preda, directorul desp. *Abrud-Câmpeni* înaintează comitetului central, dtto 31 Decemvrie 1906, *raportul asupra activităţii despărţământului în cursul anului 1906.* Comitetul cercual a rezolvat în mai multe şedinţe chestiunile curente ale despărţământului; a ţinut adunarea cercuală în 30 Septemvrie 1906, în comuna Bistra, a încassat taxe, dela diferiţii membri, 444 K 22 b. Preotul local Al. Papiu a ţinut din acest prilej o instructivă conferinţă, «despre cultura albinelor». Amintitul preot a ţinut aceeaş conferinţă şi în comuna Sohodol, la 11 Noemvrie 1906. Agenturi în acest despărţământ sânt în comunele Abrudsat, Bucium şi Sohodol între cari e împărţită biblioteca despărţământului, constătătoare din 163 volume.

Se ia act.

25. (1244—1906). Direcţiunea despărţământului *Bistriţa* înaintează:

I. *procesul verbal* al şedinţei comitetului cercual din 18 Octomvrie 1906, în care se decide ţinerea adunării cercuale în comuna Borgo-Prund, la 11 Noemvrie 1906 şi se statoreşte programul adunării. Cu studiarea chestiunii înfiinţării lăptăriilor se încredinţează dl capelan Ciril Negruţiu. Se decide comandarea mai multor broşuri în preţ de K 30·—.

II. *procesul verbal* al şedinţei comitetului cercual din 10 Noemvrie 1906, în care s'au rezolvat afaceri curente.

III. *procesul verbal* al adunării cercuale ţinută în comuna Borgo-Prund, la 11 Noemvrie 1906. Se ceteşte raportul comitetului, socotelile despărţământului pe anul 1905 şi proiectul de budget pe 1907. Domnul Ciril Negruţiu ţine o prelegere despre tovărăşiile de lăptărit, solicitând înfiinţarea unei astfel de tovărăşii în valea Bârgăului. Dr. Dionisie Login ţine o prelegere despre «urmările rele ale beţiei», iar dl advocat Dr. V. Onişor «Despre asigurarea vitelor». Se împart cărţi în preţ de K 28·50.

IV. *procesul verbal* al şedinţei comitetului cercual din 29 Noemvrie 1906, în care s'a decis ţinerea prelegerilor poporale, angajând de conferenţiari pe domnii Teodor Bogdan, învăţător, G. Hordouan, învăţător, Greg. Romanessi, învăţător, Basil Baciu, învăţător, B. Baciu şi I. Bârsan, preot, pentru comunele Borgo-mijloceni, Borgo-Joseni, Borgo-Rus, Broşfalăul-

de-sus şi de jos, Sărăţel, Galaţ, Ruştia, Sebiş, Budacul-român şi Ardău. Toate aceste prelegeri se vor ţineà sub conducerea câte unui delegat al comitetului cercual. Se decide înfiinţarea de agenturi în numitele comune din prilejul prelegerilor. Delegaţii se însărcinează a face raport comitetului despre conferinţele ţinute.

Ad I, II, III, IV se ia act cu mulţumire şi se constată cu plăcere că despărţământul Bistriţa e pe calea celui mai laudabil progres.

26. (130—1907). Direcţiunea despărţământului *Brad* înaintează *procesul verbal* al şedinţei comitetului, ţinută la 24 Ianuarie a. c., în care s'a hotărît să se ţină prelegeri economice pe teritorul despărţământului, a abonat 10 exemplare din revista «Ţara noastră» şi a recomandat-o tuturor membrilor ordinari şi ajutători de pe teritorul despărţământului; roagă comitetul să i se trimită încă 10 exemplare din «Ţara noastră» pentru a se împărţi gratuit în agenturi.

Se ia act. Numerile 1—4 din «Ţara noastră» se trimit în câte 10 exemplare.

27. (105—1907). Direcţiunea despărţământulni *Bran* înaintează:

a) proiectul de budget al despărţământului pe anul 1907;
b) consemnarea membrilor ordinari şi ajutători;
c) lista cheltuelilor ce le-a avut despărţământul cu ocaziunea adunării generale ţinută la Braşov şi cu conferinţa dlui A. Ciortea, în sumă totală de K 112, cari s'au scăzut din încassările dela membri ordinari. Direcţiunea cere ca deastădată să se aproabe din partea comitetului aceste cheltuieli neprevăzute, cari nu s'au putut acoperì din contribuiri benevole.

Se ia act cu aprobare.

28. (32—1907). Direcţiunea despărţământului *Braşov* înaintează *procesul verbal* al şedinţei comitetului cercual, ţinută la 20 Decemvrie 1906, din care rezultă că:

a) dnii S. Roşca şi A. Străvoiu au împărţit în comuna Codlea cărţile dăruite de comitetul central despărţământului, tot cu această ocazie dl S. Roşca a ţinut o prelegere «Despre starea poporului nostru şi unele probleme ce ar trebuì rezolvate pentru ajutorarea lui»;
b) societatea corală a tinerilor români din Braşov, «Acordul», s'a hotărît să contribue gratuit şi ea cu ceva la reuşita prelegerilor ce le ţine despărţământul prin comune, cântând bucăţi potrivite;
c) cere să i se lase schiopticonul şi pe mai departe în folosinţă, spre a-i puteà procură o lampă nouă;
d) se decide ca pentru fiecare agentură să se aboneze o foaie poporală.

Se ia act. Schiopticonul se lasă în folosinţă despărţământului.

29. (150—1907). Direcţiunea despărţământului *Braşov* înaintează *procesul verbal* al şedinţei comitetului din 10/23 Ianuarie a. c., în care s'au rezolvat afaceri curente, s'a hotărît a recomandà agenturilor «Ţara noastră»; s'a hotărît a se continuà şi în acest an prelegerile poporale, cu care ocazie se vor împărţi pomişori şi seminţe membrilor agenturilor. Comunei Feldioara s'au împărţit 70 de broşuri dăruite de comitetul central.

Se ia act.

30. (108—1907). Domnul Dr. George Dragomir însărcinat, prin deciziunea comitetului central Nr. 197—1906 cu reorganizarea despărţămân-

tului *Caransebeş* şi cu convocarea şi constituirea comitetului cercual, îşi prezintă demisia, propunând ca pentru ţinutul Almajului să se creieze un nou despărţământ, cu sediul în Bozovici, iar cu reorganizarea despărţământului Caransebeş să fie încredinţată altă persoană.

Comitetul central învită pe dl Dr. G. Dragomir să poarte agendele despărţământului până se va convocà o adunare cercuală din partea unui delegat al comitetului central, în care se va hotărî şi noua arondare a acestui despărţământ. In vederea acestora biroul se însărcinează a se pune în legătură cu fruntaşii din Bozovici pentru înfiinţarea unui despărţământ, precum şi cu cei din Caransebeş pentru a se face o nouă încercare de a da vieaţă acestui despărţământ.

31. (1241—1906). Direcţiunea despărţământului *Cohalm* înaintează *procesul verbal al adunării cercuale*, ţinută la 15/28 August 1906 în Cohalm, în care prezidentul a arătat indiferentismul cărturarilor din acel despărţământ faţă de Asociaţiune, cerându-le din nou sprijinul. S'a cetit raportul general al comitetului, dnul Aurel C. Bănuţiu a ţinut o prelegere despre «Tăria noastră». S'a încassat taxe dela membri ordinari şi ajutători K 125·40 şi rata din urmă de K 50 dela membrul pe vieaţă dl George Mircea din Caţa.

Se ia act.

32. (1238—1906). Direcţiunea despărţământului *Mediaş* înaintează:

I. procesul verbal al şedinţei comitetului din 31 Maiu 1906, în care se constată că pentru pavilionul Românilor din Ungaria, dela expoziţia din Bucureşti, nu s'a putut adunà nici un obiect.

II. procesul verbal al şedinţei comitetului, ţinută la 18 Iulie 1906, în care s'a hotărît ca adunarea cercuală să se ţină la 2 Septemvrie 1906, în Mediaş.

III. procesul verbal al şedinţei comitetului din 11 August 1906, în care s'a statorit programul adunării cercuale.

IV. procesul verbal al adunării cercuale, ţinută în Mediaş la 2 Septemvrie 1906, în care prezidentul constată o desinteresare a publicului faţă de Asociaţiune. S'au rezolvat afacerile curente, s'au înscris 8 membri ordinari, s'au înaintat cassei centrale K 64.

Ad I, II, III şi IV se ia act.

33. (167—1907). Direcţiunea despărţământului *Mercurea* înaintează procesul verbal al şedinţei comitetului ţinută la 22 Ianuarie a. c., în care s'a hotărît ţinerea prelegerilor economice; s'au luat măsuri să se înfiinţeze agenturi în comunele Apoldul-de-jos, Poiana şi Mercurea, cere dela comitetul central să-i pună la dispoziţie cărţi şi pentru comune în cari nu sânt agenturi, aceasta ca un mijloc de a câştigà membri noi; abonează 10 exemplare din «Ţara noastră», se mai raportează că adunarea cercuală din 1906 a fost plănuită să se ţină deodată cu sfinţirea bisericii din Rod, care amânându-se, din cauze neprevăzute, nu s'a ţinut nici adunarea cercuală.

Se ia la cunoştinţă.

34. (161—1907). Direcţiunea despărţământului *Oraviţa* înaintează procesul verbal al şedinţei comitetului cercual din 24 Ianuarie 1906, în care s'a decis a se comandà pe seama despărţământului 100 exemplare din broşura «Inceputul neamului românesc» din «Biblioteca poporală a Asociaţiunii» şi s'a decis a se recomandà spre abonare «Ţara noastră»,

din care despărţământul a abonat 25 exemplare. S'a decis a se cumpără, din fondul despărţământului, diferite seminţe de zarzavaturi pentru distribuire între economii din Maidan şi Greovaţi.

Se ia act cu mulţumire de activitatea laudabilă a acestui despărţământ.

35. (160—1907). Direcţiunea despărţământului *Oraviţa* raportează că în anul 1906 dl Carol Stăniloiu, absolvent al şcoalei de agricultură, a ţinut patru prelegeri economice şi anume în comunele; *Greovaţi* despre lucrarea pământului şi cultivarea zarzavaturilor, *Gornia*, despre creşterea vitelor cornute şi pomărit, *Ticvanul-mic* despre pomărit şi nutrirea vitelor. Conferenţiarului s'au plătit K 20, iar suma de K 100 primită dela Cassa centrală s'a adăugat fondului despărţământului. Agenturile de pe teritorul despărţământului nu desfăşură nici o activitate din lipsa de interes a conducătorilor.

Se ia act şi se învită să înainteze programul special privitor la prelegerile poporale, cari vor aveà să se ţină mai ales în comunele neactive.

36. (119—1907). Direcţiunea despărţământului *Sătmar-Ugocia* înaintează raportul asupra activităţii despărţământului în cursul anului 1906, din care rezultă, că în cursul anului trecut, comitetul a ţinut cinci şedinţe în diferite localităţi, adunarea generală s'a ţinut, la 12 August 1906, în comuna Borleşti, în care s'a sulevat chestiunea unei noi arondări a despărţământului Sătmar-Ugocia şi anume: ca jurul Careilor să se anexeze la despărţământul nou al Tăşnadului, iar părţile Chiorului să fie anexate despărţământului Sătmar. Despărţământul are o agentură în Seini şi cinci biblioteci în Şişeşti, Ioşip, Moftinul mic, Lipou şi Aciua. S'a încassat suma de K 604·13.

Se ia act. Ideia unei nouă arondări se primeşte şi comitetul central îndrumă biroul a se pune în legătură cu mai mulţi fruntaşi pentru a se puteà face o arondare cât mai corăspunzătoare scopurilor Asociaţiunii.

37. (1242—1906). Direcţiunea despărţământului *Sebeş* înaintează:

I. *Procesul verbal* al şedinţei comitetului cercual din 28 August 1906, în care s'au rezolvat afacerile curente şi s'a decis ţinerea adunării cercuale în comuna *Loman,* la 30 Septemvrie 1906.

II. *Procesul verbal* al şedinţei comitetului cercual din 20 Octomvrie 1906, în care se decide ca adunarea cercuală, ce n'a putut aveà loc la terminul fixat, din cauza unor pedici neprevăzute, să se ţină în comuna Lancrăm la 4 Noemvrie. Se rezolvă afaceri curente.

III. *Procesul verbal* al şedinţei comitetului cercual din 2 Noemvrie 1906, în care s'au cetit rapoartele despre activitatea agenturilor în comunele Laz, Cioara, Daia şi Câlnic şi se constată lipsa de activitate a agenturilor din comunele: Pianul sup., Pianul inf., Sebeşel şi Săsciori; se decide înfiinţarea unei agenturi în comuna Lancrăm pentru care comitetul despărţământului pune la dispoziţie 25 cărţi.

IV. *Procesul verbal* al şedinţei comitetului cercual din 12 Noemvrie 1906, în care se constată că la adunarea cercuală din Lancrăm s'a încassat dela membri ordinari K 260, dela membri ajutători K 103, total K 363. Se decide ţinerea mai multor prelegeri economice, despre cultura pământului, stupărit, vierit şi pomărit în 16 comune de pe teritorul despărţământului. Cu ţinerea prelegerilor se încredinţează dnii: Isidor

Blaga, preot, Lancrăm, N. Iosif, înv., Aciliu, Ambrosie Tatar, înv., Sebeş, Vasile Cărpinişan, înv., Răhău şi I. Ghişe, paroh, Răchita.

V. *Procesul verbal* al adunării cercuale, ţinută în comuna *Lancrăm*, la 4 Noemvrie 1906, în care s'au rezolvat chestiuni curente. Preotul din Răchita, I. Ghişa, a ţinut din acest prilej o conferenţă «Despre albinărit». Se constitue agentura *Lancrăm* sub prezidenţia d-lui I. Blaga, paroh. Se împart trei premii de câte 4 şi un premiu de 3 cor. la patru femei locuitoare în Lancrăm, pentru portul original şi frumos ţărănesc.

Ad I, II, III, IV, V se ia act cu mulţumire de activitatea vrednică de laudă a despărţământului Sebeş şi se roagă comitetul cercual a stărui pe lângă agenturile din comunele: Pianul inferior, Pianul superior, Sebeşel şi Săsciori să înainteze raport despre activitatea anului trecut.

38. (86—1907), Direcţiunea despărţământului *Şimleu* înaintează procesul verbal al şedinţei comitetului ţinută la 29 Noemvrie 1906, în care pe lângă rezolvarea afacerilor la ordinea zilei, s'a hotărît să se facă colecţiunea materialului folkloristic de pe teritorul despărţământului şi să se publice în broşuri pe cheltuiala despărţământului; s'a hotărît să se ţină mai multe prelegeri poporale în cursul lunilor Ianuarie, Februarie şi Martie; s'a mai înscris un nou membru ordinar.

Se ia la cunoştinţă.

39. (132—1907). Direcţiunea despărţământului *Turda* înaintează procesul verbal al şedinţei comitetului din 29 Ianuarie a. c., în care s'a hotărît a se ţineà prelegeri economice; abonează un exemplar din «Ţara noastră» şi o recomandă spre abonare comunelor de pe teritorul despărţământului.

Se ia act.

40. (178—1907). Direcţiunea despărţământului *Zărneşti* înaintează procesul verbal al şedinţei comitetului, ţinută la 21 Ianuarie a. c., în care, pe lângă rezolvarea afacerilor curente, s'a hotărît să se împartă cărţi comunelor Zărneşti şi Tohanul vechiu, cari au luat parte, în număr mai mare, la adunarea generală ţinută la Braşov; se hotăreşte a se face o propagandă pentru lăţirea revistei «Ţara noastră».

Se ia act cu plăcere de activitatea acestui despărţământ.

41. (53—1907). Direcţiunea *şcoalei civile de fete a Asociaţiunii* înaintează următoarele cereri pentru dispensarea de didactru pe anul 1906/7:

a) pentru întreg didactrul dela: 1. Paraschiva Ciocânel cl. I; 2. Aurelia Cioran cl. I; 3. Lavinia Barcianu cl. I; 4. Maria Pop cl. I; 5. Lucreţia Iosif cl. II; 6. Cornelia Simu cl. II; 7. Iustina Olariu cl. II; 8. Livia Ciurciu cl. IV; 9. Elena Şutu cl. IV;

b) pentru jumătate din didactru dela: 10. Victoria Bărdaş cl. II; 11. Pompiliu Predovici cl. I; 12. Veturia Predovici cl. II.

Cererile pentru dispense se încuviinţează.

42. (54—1907). Direcţiunea *şcoalei civile de fete a Asociaţiunii* înaintează procesul verbal al conferinţei profesorale ţinută la 1 Ianuarie a. c., în care s'a rezolvat afaceri curente, s'a introdus în serviciul şcoalei dşoara Ana Ferenţiu, angajată de comitetul central prin deciziunea Nr. 245 din 1906; eleva externă Alexandrina Viciu, din cauze sanitare, a cerut vacanţă pe timp nedeterminat; în cl. I s'a înscris o nouă elevă internă, Lucia Lucuţa; direcţiunea şcoalei a executat deciziunea comitetului Nr. 263 din 1906; s'a cumpărat pe seama şcoalei o hartă geografică de Dr. F. Schuller.

Se ia act.

43. (85—1907). Domnul profesor Ion F. Negruţiu trimite lucrarea sa «Nutreţul măiestrit sau cele mai bune plante de nutreţ» pentru a se publică în «Biblioteca poporală a Asociaţiunii».

Se trimite secţiunii economice spre cenzurare.

44. (181—1907). Secretarul administrativ raportează că broşura «Despre începutul neamului românesc» de dl Dr. Ioan Lupaş, tipărită în 2000 exemplare s'a desfăcut întreagă. Propune să se tipărească o nouă ediţie de 2000 exemplare.

Propunerea se primeşte.

45. (196—1907). La propunerea secretarului administrativ referitor la raportul dintre autor şi Asociaţiune, în ce priveşte lucrările cari se publică în «Biblioteca poporală a Asociaţiunii»,

comitetul central statoreşte următoarele norme:

1. Manuscrisul care se publică în «Biblioteca poporală a Asociaţiunii» devine proprietatea exclusivă a Asociaţiunii, fie că manuscrisul i s'a oferit gratuit fie că a fost cumpărat din partea ei.

2. In ce priveşte editura (formatul bibliotecii, numărul exemplarelor tipărite, preţul vânzării) toate drepturile privesc excluziv numai Asociaţiunea.

3. În caz când Asociaţiunea ar scoate mai multe ediţii dintr'o broşură, autorul va fi obligat să facă o revizuire şi o completare a lucrării, dacă se simte necesitatea.

4. Autorul, fără învoirea Asociaţiunii, nu va avea dreptul să tipărească nici în editură proprie nici în editură străină lucrarea cedată Asociaţiunii.

5. Autorul va primì pentru proprietatea lucrării sale inedite câte cor. 40 coala de tipar (4° mic), plătite după apariţia broşurii şi 25 exemplare gratuit din broşură.

Pentru corectarea şi completarea ediţiilor următoare autorul va primì de coală cor. 20.

6. Cu fiecare autor în parte Asociaţiunea va încheià un contract pe lângă condiţiunile de mai sus.

7. In ce priveşte reproducerile lucrărilor odată tipărite se vor face învoieli din caz în caz, atât în ce priveşte primirea lucrării în «Biblioteca poporală a Asociaţiunii» cât şi retribuţia ei.

8. Aceste norme se referă şi la broşurile apărute până acuma în «Biblioteca poporală a Asociaţiunii».

46. (64—1907). Domnul învăţător N. Iosif din Aciliu cere cărţi dela Asociaţiune pentru completarea bibliotecii şcolare de acolo.

Se decide să se dăruiască câte un exemplar din Biblioteca poporală a Asociaţiunii.

47. (118—1907). Domnul paroh Gh. Burlea din Barcan, comitatul Treiscaune, înştiinţează comitetul central dtto 7 Ianuarie a. c. despre hotărîrea sinodului din această parohie de a înfiinţà o bibliotecă parohială pentru sătenii din această comună şi cere pe seama acestei biblioteci publicaţiunile Asociaţiunii.

Comitetul central, având în vedere interesul de a răspândì în acest ţinut cartea românească, înştiinţează pe dl paroh G. Burlea că, înfiinţându-se agentură în această comună i se vor dărui cărţile disponibile din partea Asociaţiunii.

48. (151—1907). Domnul învăţător Gh. Tomi din Cuveşti (comitatul Timiş) cere pe seama corului poporal din această comună cărţi din biblioteca Asociaţiunii.

Se înştiinţează să se constituie în agentură, dupăce vor primi publicaţiunile disponibile ale Asociaţiunii.

49. (67—1907). Societatea academică română «Carmen Sylva» din Graz, mulţumeşte pentru dăruirea «Enciclopediei Române» şi cere ca şi în viitor să i se dăruiască publicaţiunile Asociaţiunii.

Se ia act şi se decide a i se dărui pe viitor biblioteca poporală.

50. (138—1907). Comitetul societăţii «P. Maior» din Budapesta mulţumeşte comitetului central al Asociaţiunii pentru publicaţiunile dăruite bibliotecii.

Se ia act.

51. (69—1907). Direcţiunea şcoalei civile de fete trimite un cont al firmei Fritz W. Elges, în sumă de K 274, preţul a patru paturi pe seama internatului.

Se achită în sarcina speselor neprevăzute din budgetul şcoalei pro 1906/7.

52. (194—1907). Secretarul administrativ raportează că, conform uzului din trecut, biroul a lansat la sfârşitul anului 1906 un apel pentru răscumpărarea felicitărilor de anul nou în folosul «Muzeului istoric şi etnografic» şi că s'a încassat suma de cor. 692.

Se ia act.

53. (193—1907). Secretarul administrativ raportează că din mărcile culturale, puse la dispoziţia «Asociaţiunii» de dl Ştefan Erdélyi, s'au vândut 13,500, încassându-se suma de cor. 636·50.

Se ia act.

54. (122—1907) Examinându-se moara oferită muzeului de Ioan Colţea din Şona, secretarul administrativ propune a se cumpără cu preţul de cor. 50, fiind şi unicul model de moară pe care îl are muzeul.

Se primeşte.

55. (180—1907). Custodele propune a se cumpăra pe seama Muzeului biserica veche de lemn de pin din comuna Ocolişul-mare, tractul Lupşa, care are un brâu sculptat în stejar şi două uşi de întrare sculptate bogat în stil românesc. Această biserică va fi dărâmată în primăvară.

Comitetul autorizează pe dl custode a se pune în înţelegere cu comitetul parohial din acea comună şi să insiste pe lângă dânsul să cedeze Muzeului toate părţile mai importante ale bisericii.

56. (79—1907). Domnul Victor Tordăşianu, prezidentul reuniunii sodalilor români din Sibiiu, trimite statutele reuniunii «Transilvania», societate română de ajutor, fondată la 12 Martie 1905 în South Sharon, P. A. (America de nord), care, în caz de desfiinţare, îşi lasă steagurile Muzeului Asociaţiunii.

Se ia act.

57. (168—1907). Direcţiunea despărţământului *Braşov*, trimite suma de cor. 200, taxa de membru pe vieaţă dela dl George Chelariu,

director şi profesor, Braşov, înscris ca membru la adunarea generală din Septemvrie 1906, ţinută în Braşov.

Se declară membru pe vieaţă şi biroul se autorizează să-i libereze diploma.

58. (195—1907). Secretarul literar raportează despre răspândirea revistei «Ţara noastră» în luna Ianuarie, din care rezultă că numerile (1—4) de probă s'au tipărit în câte 6000 exemplare; s'a trimis direcţiunilor despărţămintelor în mai multe exemplare, însoţite de o circulară, în care se arătă scopul acestei reviste şi se rugau să o răspândească; s'a trimis un apèl, însoţit de câte 2 exemplare, şi băncilor noastre; asemenea s'a făcut rugăminte în scris mai multor bărbaţi jertfitori ai noştri, cerându-li-se sprijinirea materială a revistei.

Unele despărţăminte şi bănci au răspuns, altele au retrimis revista, mai ales băncile. Dl Alex. Mocsonyi a abonat 100 de exemplare, cari sânt destinate pentru Bihor şi Maramureş.

Se ia la cunoştinţă.

59. (198—1907). Secretarul literar prezintă lista obiectelor adunate pentru Muzeul Asociaţiunii în cursul anului 1906 prin doamna Maria Cosma.

Se ia la cunoştinţă cu mulţumită.

60. (158—1907). Prezidiul prezintă inventarul şcoalei civile de fete şi al internatului Asociaţiunii cu finea anului 1906, care reprezintă o avere de cor. 28,536.

Comitetul central ia act de acest raport şi dispune, ca inventarul să se păstreze în arhivă.

61. (46—1907). Dl arhitect Schuschnig înaintează socoteala sa finală în care arată că conform deciziunii comitetului central, din 25 Aprilie 1903, Nr. 377, pentru a supraveghià zidirea casei de chirie şi a Muzeului, i s'a pus în vedere 1·2% din suma totală cât vor costà ambele zidiri. Suma totală a zidirilor, conform conturilor încheiate, se urcă la suma de 293,474 cor. 87 bani, după care sumă i-ar compete 3,521 cor. 70 bani. A conto acestei competinţe zice că a primit cor. 3,000, prin urmare ar mai aveà de primit 521 cor. 70 bani.

Prezidiul propune, iar comitetul central ia act cu aprobare despre dispoziţiunile prezidiului în textul următor:

Considerând că dl arhitect Schuschnig a primit a conto nu 3,000 cor. ci 3,200 cor. anume: în

13 Octomvrie 1903	Cor.	1,200
23 Maiu 1905	„	1,400
14 Decemvrie 1905	„	600
Total .	Cor.	3,200

Despre asemnările amintite tot în 14 Decemvrie 1905, cu Nr. 1498, dl arhitect a fost avizat din partea prezidiului. Astfel suma cerută se reduce la 321 coroane 70 bani şi se autorizează dl cassier a plăti dlui arhitect Schuschnig această sumă în contul fondului general.

62. (173—1907). Prezidiul prezintă socotelile biroului despre percepţiunile şi erogaţiunile în anul 1906, din care se constată că biroul a primit 805 cor. 94 bani, din care sumă a cheltuit 753 cor. 67 bani. Restul de 52 cor. 27 bani s'a trecut ca sald între percepţiunile anului 1907.

Fiind toate poziţiunile examinate şi controlate cu singuraticile documente şi aflându-se în deplină ordine, prezidiul propune ca comitetul central să iee la cunoştinţă raportul prezidiului.

Se ia act cu aprobare.

63. (188—1907). Raportul comisiunii financiare despre scontrarea cassei la 1 Ianuarie 1907, din care se vede că valorile şi depozitele s'au aflat în bună ordine.

Se ia act.

64. (206—1907). Prezidiul în vederea cheltuielilor mai mari ce le va aveà Asociaţiunea în viitor, fără ca şi veniturile să se fi înmulţit şi considerând că la 1 Iulie a. c. expiră terminul de 3 ani, pe care timp li s'a dat chiriaşilor din casa Nr. 6 asigurarea că chiria nu se va urcà, propune ca chiriile să se urce amăsurat valoarei locuinţelor şi anume: 1. Generalul şi comandantul de brigadă dl baron Kirchbach dela K 1800 la K 2000 (etajul II). 2. Căpitanul de infanterie Bodo dela K 1100 la K 1200 (etajul I). 3. Asesorul consistorial Lazar Triteanu şi Protopopul I. Papiu dela K 900 la K 1000 (ambii parter). 4. Chiria dnei Moga în casa Nr. 8 dela K 1067 la K 1200. Totodată să fie avizaţi toţi chiriaşii despre această dispoziţie înainte de 1 Martie 1907.

Comitetul central ia act cu aprobare de propunerea prezidiului.

După acestea şedinţa s'a închis.

D. u. s.

Iosif Sterca Şuluţiu, prezident. *Oct. C. Tăslăuanu,* notar. — S'a cetit şi verificat. — Sibiiu, 16 Februarie 1907. *Dr. Il. Puşcariu* m. p., *Dr. Eusebiu Roşca* m. p., *Dr. V. Bologa* m. p.

Nr. 315—1907.

PROCES VERBAL.

din 7 Martie 1907. Şedinţa a III-a comitetului central al Asociaţiunii.

Prezident: *Iosif Sterca Şuluţu.* Notar: *Octavian C. Tăslăuanu.* — Membri prezenţi: *Dr. I. Beu, Ars. Bunea, N. Ivan, Dr. L. Lemény, Dr. Il. Puşcariu, Dr. Eusebiu Roşca, Dr. Oct. Russu, R. Simu* şi *I. Vătăşan.*

65. Cu verificarea procesului verbal al şedinţei de astăzi se încredinţează d-nii: Dr. Il. Puşcariu, N. Ivan şi L. Lemény.

66. (254—1907). Secretarul administrativ raportează că *Andreiu Frâncu,* membru fundator al «Asociaţiunii», a încetat din vieaţă în Budapesta, la 19 Februarie a. c.

Comitetul îşi exprimă părerile de rău pentru pierderea distinsului membru prin ridicare.

67. (184—1907). Secretarul administrativ prezintă nota ministrului de culte Nr. 444/1907 din 19 Ianuarie a. c., prin care acesta înapoiază literile fundaţionale ale *Fundaţiunii Ioan Olteanu,* modificate prin deciziunea comitetului central Nr. 158/1906 din următoarele motive:

a) fiindcă literilor fundaţionale nu s'a adăogat şi traducerea în limba maghiară legalizată a textului român din testament, referitor la fundaţiune;

b) fiindcă în literile fundaţionale nu se spune, conform ordonanţei ministeriale, că convertirea efectelor române ale fundaţiunii, în efecte ungare, se va face an de an şi anume a 5-a parte a efectelor în fiecare an, ca până la anul 1912 cel mult să fie convertite toate efectele.

Totodată cere ca dispoziţiile privitoare la întrebuinţarea celor 40% (peste 20 ani alor 80%) să fie comunicate ministrului spre aprobare. Aceasta se va adăogà ca întregire la §. 4 din literile fundaţionale.

Comitetul central decide:

a) Cursul efectelor române fiind urcat, iar al efectelor ungare scăzut, convertirea efectelor să se facă în întregime în timpul cel mai scurt din partea Albinei.

b) Literile fundaţionale să se modifice şi să se întregească amăsurat ordinaţiunii ministeriale.

68. (295—1907). Secretarul administrativ prezintă adresa dlui advocat Dr. Octavian Russu, prin care aduce la cunoştinţa comitetului că acţiunea pornită împotriva Asociaţiunii pentru apanajul lunar de 160 cor., care i-a competat dlui Dr. A. Nichita, din «*Fundaţiunea Ioan Nichita*» a fost respinsă de instanţele judecătoreşti.

Documentele primite din arhiva Asociaţiunii şi dela dl A. Cosma se înapoiază cu excepţiunea celor cari sânt anexate la actele procesului.

Se ia la cunoştinţă exprimându-se mulţumiri domnului Dr. Russu, care nu pretinde dela Asociaţiune nici un fel de retribuţie.

69. (213—1907). Direcţiunea despărţământului *Beiuş* înaintează procesul verbal al şedinţei comitetului cercual ţinută la 1 Februarie a. c., în care se spune că comitetul cercual în cursul anului trecut, izbindu-se de nişte greutăţi neaşteptate, n'a putut desvoltà nici o activitate la sate. A înfiinţat o reuniune de muzică în Beiuş, care face progrese frumoase. Cer să li se trimită din centru un conferenţiar, fiindcă în acel ţinut nu se găseşte. In ce priveşte răspândirea revistei «Ţara noastră» îşi vor da toate silinţele s'ajungă în mâna poporului. La propunerea dlui Dr. G. Cosma se va face o listă a tuturor ucenicilor de industriaşi şi neguţători din Beiuş şi se va purtà grije de creşterea lor.

Se ia act. Se va trimite un conferenţiar din centru.

70. (228—1907) Direcţiunea despărţământului *Blaj* înaintează procesul verbal al şedinţei comitetului din 22 Ianuarie a. c., în care s'a hotărît să urmeze cu ţinerea prelegerilor poporale şi s'a abonat «Ţara noastră» pentru 12 agenturi de pe teritorul despărţământului.

Se ia act.

71. (257—1907). Directorul despărţământului *Bocşa*, dl Dr. Aurel Oprea, îşi prezintă demisia din cauză de boală.

Comitetul central roagă pe dl Dr. A. Oprea să rămână în fruntea despărţământului până la proxima adunare cercuală, care va decide asupra demisiunii dsale şi asupra alegerii noului director.

72. (280 şi 258—1907). Directorul despărţământului *Bran*, prin hârtia sa dto 8/21 Februarie a. c. răspunde la circulara comitetului central Nr. 1353,

privitor la aranjarea prelegerilor poporale, ne informează că pe teritorul acelui despărţământ se simte trebuinţa unei însoţiri pentru vinderea poamelor şi a unei însoţiri pentru vinderea laptelui. Pentru înfiinţarea acestor însoţiri roagă comitetul central să trimită un om de specialitate la faţa locului, care să îndemne poporul cu graiu viu să îmbrăţişeze ideia însoţirilor şi care să prezinte şi un proiect de statute pentru fiecare din cele două însoţiri.

Biroul nostru s'a adresat dlui Vasile C. Osvadă, directorul «Agricolei» şi redactorul «Tovărăşiei», rugându-l să steà la dispoziţia Asociaţiunii de câteori va aveà să înfiinţeze asemenea însoţiri. Invitarea comitetului a fost primită de dl V. C. Osvadă, oferindu-se şi ca conferenţiar poporal, pe lângă condiţiunea ca Asociaţiunea să-i întoarcă cheltuelile împreunate cu călătoria.

Comitetul central angajează pe dl V. C. Osvadă ca conferenţiar, plătindu-i cheltuelile de drum şi K 5 diurnă din suma destinată pentru prelegerile economice. Pentru înfiinţarea însoţirilor din Bran se va fixà un termin în înţelegere cu directorul despărţământului.

73. (252—1907). Direcţiunea despărţământului *Dobra* înaintează raportul general asupra activităţii despărţământului în cursul anului 1906.

S'au ţinut următoarele prelegeri:

Nr crt.	Comuna	Subiectul prelegerii	Numele şi profesiunea conferenţiarului	Conducătorul conferenţii	Când s'a ţinut preleg.
1	Brisnic	Despre comasări	Petru Hadan, capelan-învăţător în Rădulesci	Iosif Morariu, dir. desp.	11 Martie 1906
2	„	Rentabilitatea viţei de vie	Iosif Morariu, ppresb.	„	„
3	Gothaia	Lucrarea raţională a pământului	I. Juga, abs. al şcoalei de agronomie, propr. în Roşcani	George Oprea, ppresb., membr. în comit. cerc.	18 Martie 1906
4	„	Ingrijirea gunoiului şi întrebuinţarea lui	Petru Furdui, învăţ. în Ilia	„	„
5	„	Tovărăşiile pentru asigurarea vitelor	Toma Roşiu, învăţ. în Dobra	„	„
6	Teiu	Despre pomărit (lecţiunepractică,ţinută în grădina şcoalei)	Toma Niamţu, înv. în Roşcani	Iosif Morariu, direct. desp.	25 Martie 1906
7	„	Lucrarea pământului după comasare	Aurel Oprian, preot în Mihăeşti	„	„
8	Lăpuşnic	Despre pomărit	Ioanichie Oprian, teol. abs. şi învăţ. în Târnăviţa	cu ocazia adunării cercuale	12 Iulie 1906
9	„	Tovărăşii pentru asigurarea vitelor	Toma Roşiu, învăţ. în Dobra	„	„
10	Dobra	„	„	Iosif Morariu, direct. desp.	2 Decemvrie 1996
11	Burjuc	Lucrarea raţională a pământului	George Garoiu, paroh în loc	„	9 Decemvrie 1906

Nr. crt.	Comuna	Subiectul prelegerii	Numele și profesiunea conferențiarului	Conducătorul conferinții	Când s'a ținut preleg.
12	Burjuc	Mașina de semănat	Ion Juga, proprietar în Roșcani	Iosif Morariu direct. desp.	9 Decemvrie 1906
13	„	Despre tovărășii	Toma Roșiu, învăț. în Dobra	„	„
14	Lăpugiul-superior	Tovărășii pentru asigurarea vitelor	Iosif Morariu, dir. despărț.	„	16 Dec. 1906
15	„	Beția și urmările ei	„	„	„
16	Gurasadului	Beția și urmările ei	Miron Oprean, preot în Gothaia	G. Oprea, prot., membru în comit. cerc.	23 Dec. 1906
17	Roșcani	Despre Asociațiune	Iosif Morariu, direct. despărț.	Iosif Criste	30 Dec. 1906
18	„	Economia de vite	Toma Neamțu, înv. în loc	„	„
19	„	Tovărășii pentru asigurarea vitelor	Toma Roșiu, înv. în Dobra	„	„

S'a ținut deci în total 19 prelegeri în 9 comune. In urma acestor prelegeri s'a înființat în Dobra și o însoțire pentru asigurarea vitelor. Din suma de K 100, primită dela comitetul central, s'au cheltuit K 10, restul s'a întrebuințat pentru cumpărarea unui schiopticon pe seama despărțământului. Cărțile trimise (186 de volume) s'au împărțit între comunele: Briznic, Gothaia, Dobra, Lăpușnic, Burjuc și Teiu, ca început de biblioteci.

Agenturi nu s'au putut înființă în lipsă de membri. Pe anul curent despărțământul cere din nou ajutorul de K 100.

Se ia act cu deosebită plăcere de activitatea îmbucurătoare a acestui despărțământ. Se decide a se da ajutorul de K 100 și a se trimite cărți pentru a se împărți în comune, cu ocazia prelegerilor.

74. (275—1907). Direcțiunea despărțământului *Mociu* înaintează:

I. *Raportul general* asupra activității despărțământului în cursul anului 1906. Comitetul cercual a ținut o singură ședință; adunarea cercuală a avut loc în comuna Sermaș, unde s'a ținut o prelegere «Despre originea neamului românesc»; s'a decis, tot din acest prilej, a se abonà mai multe foi poporale pentru comunele în cari se află membri ai Asociațiunii.

II. *Procesul verbal* al ședinței comitetului cercual din 4 Februarie a. c. în care s'a decis a se abonà 10 exemplare din «Țara noastră», pentru 10 comune în cari se află membri. La circulara comitetul central pentru aranjarea prelegerilor poporale, răspunde că lipsa prelegerilor economice e foarte simțită, dar pe teritorul despărțământului nu se găsesc conferențiari. Dacă comitetul central ar puteà să trimită conferențiari cari să cuvînteze poporului despre cultivarea pământului, despre cereale, creșterea vitelor, cultura pomilor, vierit și stupărit, despărțământul ar contribuì din parte-i cu K 50, pe lângă cele K 100, oferite de comitetul central.

S'au recomandat pentru bibliotecile despărțământului: «*Ilie Marin*» de N. P. Petrescu și «*Tovărășia*» redactată de V. C. Osvadă.

Ad. I. II. Se ia act. Comitetul central va căutà să trimità un om pregătit, care să țină prelegeri economice în comunele de pe teritorul despărțământului.

75. (256—1907). Direcțiunea despărțământului *Orăștie* înaintează procesul verbal al ședinței comitetului, ținută la 3/16 Februarie a. c, în care s'au aprobat dispozițiile directorului în ce privește aranjarea prelegerilor poporale, cerându-se și ajutorul Reuniunii economice din Orăștie. Revista «Țara noastră» se va răspândì cu ocazia prelegerilor poporale. S'a ales de cassier provizor al despărțământului dl înv. Ioan Fleșer.

Se ia act.

76. (224—1907). Dl Vasile Pop, membru în comitetul despărțământului *Șimleu*, întreabă dacă prelegerile poporale ce le aranjează Asociațiunea trebuesc anunțate autorităților civile competente.

Asemenea întrebări fiind adresate din mai multe părți, comitetul central decide ca prelegerile economice, ce se țin în despărțăminte, pentru înlăturarea oricăror neplăceri, să fie anunțate autorităților civile.

77. (236—1907). Direcțiunea școalei civile de fete a Asociațiunii înaintează procesul verbal al conferenței corpului profesoral, ținută la 30 Ian. a. c., în care s'au rezolvat afaceri curente; s'a înscris în cl. II-a, pe al 2-lea semestru, eleva Elena Gabor din Voila; cu sfârșitul semestrului I s'au clasificat:

în	clasa	I	civilă	25	eleve
„	„	II	„	20	„
„	„	III	„	23	„
„	„	VI	„	19	„
			Total	87	eleve

Nu s'au clasificat, din cauză de boală, două eleve. Elevele din cursul complementar se vor clasificà numai cu sfârșitul anului școlar.

Se ia act.

78. (214—1907). Direcțiunea *școaiei civile de fete a Asociațiunii* aduce la cunoștința comitetului central că a comandat pe seama școalei 5 table mari de scris, cele vechi ne mai fiind corăspunzătoare. Contul lor, în sumă de K 206, s'a achitat din cassa Asociațiunii măsarului Emil Pătruțiu.

Se ia act cu aprobare.

79. (255—1907). Secretarul administrativ raportează că a înaintat la Ministerul ungar de interne și la alișpanul comitatului Sibiiu cererile pentru a se da Asociațiunii concesiunea de a colectà ajutoare pentru zidirea *internatului de băieți din Sibiiu*. Concesiunea dela alișpan a sosit, dându-ne voie a colectà pe teritorul comitatului Sibiiu până la 30 Aprilie a. c.

Comitetul central, neputând uză de un termin așa scurt, decide a se așteptà concesiunea ministerială, când se vor lansà deodată în toată țara colele de subscripție.

80. (259—1907). Societatea «Ulpia Traiană» din Erie Pa (America). întemeiată în 7 Octomvrie 1906, cu scop cultural, conform statutelor, în caz de disolvare își lasă averea Asociațiunii.

Se ia act.

81. (291—1907). Domnul Lazar Triteanu cere micșorarea chiriei anuale, urcată prin deciziunea comitetului central Nr. 64/1907 la K 1000 dela K 900.

Chiria se reduce la K 940 anual.

82. (222—1907). Direcţiunea *şcoalei civile de fete,* cu hârtia sa din 12 Februarie 1907, prezintă socotelile despre spesele particulare ale elevelor pe anul şcolar 1905/6.

Din această socoteală rezultă că competinţa faţă de eleve este de . . . . . K 12,701·07
din cari s'au încassat . . . . . „ 12,543·88
şi a rămas un rest de . . . . . K 157·19
de încassat.

Subtrăgând din totalul competenţei de . . . . . K 12,701·07
suma cheltuielilor de . . . . . „ 12,130·26
rămâne un excedent de . . . . . K 570·81
care s'a adaus la depunerea şcoalei Nr. libelului «Albina» 21,923, ajungând starea acestei depuneri, cu suma de mai sus, la *K 2,822·81.*

Se ia la cunoştinţă raportul şi se aprobă socotelile prezentate, iar documentele de cassă se restitue.

83. (208—1907). Firma Körting mulţumeşte pentru retrimiterea cauţiunii de K 1000 şi trimite onorarul de K 100, plătit din partea prezidiului montorului M. Fränkl.

Comitetul central ia act de finalizarea acestei afaceri şi dispune ca onorarul de K 100, primit, să se treacă la fondul Muzeului.

84. (215 şi 288—1907). Cassierul raportează că numărul membrilor Asociaţiunii s'au sporit cu următorii:

a) membru fundator: Dr. Nicolae Ciaclan, medic în Pecica;

b) membri ordinari: Aurel I. Nicolescu, comerciant, Tulgheş; Dr. Alex. Bogdan, profesor, Braşov; Dumitru Lupan, epitrop, Braşov; Dr. Ion Bălan, Blaj; Valeriu Suciu, Blaj; Adam Roşiu, Geogiu; Ioan Cozma, pădurar domenial, Beiuş; Demetriu Moga, notar penz., Beiuş; Iuliu Pop, oficial de bancă, Blaj; Victor Muntean, oficial de bancă, Blaj; Petru Bura, înv., Sântămăria.

Se declară membri şi se îndrumă biroul să trimită diploma de membru fundator dlui Dr. Nicolae Ciaclan, iar celorlalţi bilete de legitimare.

Cu aceste se încheie şedinţa.

D. u. s.

Iosif Sterca Şuluţu, prezident. *Oct. C. Tăslăuanu,* notar. — S'a cetit şi autenticat. — *Dr. Il. Puşcariu* m. p., *N. Ivan,* m. p., *Dr. Lemény,* m. p.

AVIZ!

Aducem la cunoştinţa tuturor membrilor *Asociaţiunii* că, în urma deciziunii secţiunilor ştiinţifice-literare (în şedinţa a II-a plenară din 15 Iulie 1906, Nr. deciz. 11), revista *«Transilvania»* apare la intervale de 3 luni — adecă de patruori pe an —, cuprinzând chestiunile oficiale ale *Asociaţiunii.* Membrii *Asociaţiunii* primesc *gratuit* numai această publicaţiune. Asociaţiunea mai susţine, cu mari jertfe materiale, revista poporală «*Ţara noastră*», scrisă pe seama ţărănimii noastre.

Nădăjduim că publicul, pătruns de înalta chemare a *Asociaţiunii,* se va grupà tot mai mult în jurul ei, dându-i sprijinul moral şi material.